

ÅRSHÖGTIDEN
•2015•

50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

I år firar Umeå universitet 50-årsjubileum. Det är därför med extra stolthet vi introducerar Årshög-tiden 2015 med dess spännande föreläsningar av professorer, hedersdoktorer och pristagare. I år inbjuder vi också till vårt Jubileumssymposium *Excellence by Choice* som hålls under fredagen 16 oktober.

Jag hälsar er varmt välkomna!

Lena Gustafsson
Lena Gustafsson, rektor

50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

PROGRAM ÅRSHÖGTIDEN 2015

TORS DAG 15 OKTOBER 13.00-13.30

INVIGNING AV UTSTÄLLNING

Universitetsbiblioteket

Överbibliotekarie Mikael Sjögren inviger utställningen om 2015 års hedersdoktorer, nya professorer, pristagare och medaljörer.

Pristagare Josef Fahlén, som tilldelas IKSU:s idrottsvetenskapliga pris, håller ett föredrag: Idrott i förändring.

Musik: Göran Turborn och Sune Viklund

FREDAG 16 OKTOBER 13.30-16.30

JUBILEUMSSYMPOSIUM

Excellence by Choice

Aula Nordica

LÖRDAG 17 OKTOBER 9.00-12.00

HÖGTIDSFÖRELÄSNINGAR

Professorer, hedersdoktorer och pristagare håller sina föreläsningar.

Humanisthuset och Samhällsvetarhuset

LÖRDAG 17 OKTOBER 17.00

HÖGTIDSCEREMONI

Promotion av hedersdoktorer, installation av nya professorer samt utdelning av vetenskapliga priser och utdelning av förtjänstmedaljer.

Aula Nordica

FREDAG

16 OKTOBER

JUBILEUMSSYMPOSIUM

Excellence by Choice

AULA NORDICA, 13:30-16.30

Moderator: Anna Nilsson Vindefjärd, PhD MBA,
Secretary General, Research!Sweden.

13.30 WELCOME

Lena Gustafsson, Professor
Vice-Chancellor Umeå University, Sweden.

EXCELLENCE BY CHOICE FOR SCIENTIFIC RENEWAL AT EMBL AND OUR PARTNERSHIPS

Iain Mattaj, Professor, Director General EMBL,
The European Molecular Biology Laboratory,
Heidelberg, Germany.

THE GLOBAL CHALLENGE OF INFECTIONS: A RESEARCH AREA OF CONTINUED EXCELLENCE AT UMEÅ UNIVERSITY

Jörg Hacker, Professor, President, German National
Academy of Sciences Leopoldina, Germany.

JUST JOINED UMEÅ UNIVERSITY: A CHOICE MADE BY BOTH ME AND MIMS

Andrea Puhar, PhD, Group Leader MIMS, The
Laboratory for Molecular Infection Medicine Sweden,
Umeå University, Sweden.

14.30 PAUSE

15.00 THE UMEÅ UNIVERSITY JUBILEE PRIZE: "THE MIMS EXCELLENCE BY CHOICE PROGRAMME"

Lena Gustafsson, Professor, Vice-Chancellor Umeå
University, Sweden.

FROM ASILOMAR TO UMEÅ: FROM GENE CLONING TO GENOME EDITING

Ernst-Ludwig Winnacker, Professor, Gene Center,
Ludwig Maximilian University, Munich, Germany.

THE CRISPR-CAS9 REVOLUTIONARY GENOME ENGINEERING TECHNOLOGY: LESSONS FROM BACTERIA

Emmanuelle Charpentier, Professor, Max Planck
Institute for Infection Biology Berlin, Germany,
Helmholtz Centre for Infection Research, Hannover
Medical School, Germany, Visiting Professor and
Group Leader MIMS, Umeå University, Sweden.

CRISPR-CAS9: AN EXCELLENT TOOL FOR OUR LEUKEMIA RESEARCH

Dirk Heckl, PhD, Junior Research Group Leader,
Department of Pediatric Hematology and Oncology,
Hannover Medical School, Germany.

16.00 PANEL DISCUSSION

Emmanuelle Charpentier, Professor.
Andrea Puhar, PhD.
Anna Överby Wernstedt, PhD, Group Leader MIMS,
Umeå University, Sweden.
Ernst-Ludwig Winnacker, Professor.
Bernt Eric Uhlin, Professor, Director of MIMS,
Umeå University, Sweden.

LÖRDAG 17 OKTOBER

SAMHÄLLSVETARHUSET, HÖRSAL A

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förrisningar kl. 10.20.

9.00 ANKYLOSERANDE SPONDYLIT - EN REUMATISK Sjukdom MED MÅNGA ANSIKTEN

Helena Forsblad d'Elia, professor i reumatologi, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.

9.30 BIG DATA AND PUBLIC HEALTH

Nawi Ng, professor i epidemiologi och global hälsa, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.

10.00 YOU CAN'T TEACH AN OLD DOG NEW TRICKS, OR CAN YOU? EXERCISE, FALLS PREVENTION AND FRAILTY

Dawn Skelton, professor, Glasgow Caledonian University, Storbritannien.
Medicine hedersdoktor.

10.40 PREVENTION - PROBLEM OCH MÖJLIGHET. VI GÖR INTE SOM VI LÄR...

Ulf Näslund, professor i kardiologi, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.

11.10 HUR KAN VI FÖREBYGGA DEMENS?

Miia Kivipelto, professor, Karolinska Institutet.
Wajilit och Eric Forsgrens pris till framstående Alzheimerforskare 2015.

ANKYLOSERANDE
SPONDYLIT
- EN REUMATISK
Sjukdom MED
MÅNGA ANSIKTEN

HELENA FORSBLAD D'ELIA,
PROFESSOR I REUMATOLOGI

LÖRDAG

17 OKTOBER

SAMHÄLLSVETARHUSET, HÖRSAL B

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förrisningar kl. 10.20.

9.00 NERVIG START - UTVECKLING I FOKUS

Lena Gunhaga, professor i utvecklingsbiologi,
Umeå centrum för molekylär medicin.

9.30 CELLYTANS DYNAMIK

Richard Lundmark, docent, Institutionen
för integrativ medicinsk biologi.
Eric K. Fernströms pris 2015.

10.00 PERSONCENTRERAD VÅRD VID TYP 2 DIABETES

Åsa Hörnsten, professor i omvårdnad,
Institutionen för omvårdnad.

10.40 BLIR MAN DEMENT AV HÖGT BLODSOCKER?

Olov Rolandsson, professor i allmänmedicin,
Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.

11.10 ASTMA, EN KÄND SJUKDOM MED MÅNGA ANSIKTEN

Eva Rönmark, adjungerad professor,
Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.
Margareta och Eric Modigs pris 2015.

LÖRDAG

17 OKTOBER

SAMHÄLLSVETARHUSET, HÖRSAL C

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förrisningar kl. 10.20.

9.00 CORTISOL AND CARDIOVASCULAR DISEASE

Brian Walker, professor, University of Edinburgh,
Storbritannien.
Medicine hedersdoktor.

9.30 HUR KAN NÄRINGSTILLFÖRSEL TILL SPÄDBARN PÅVERKA HÄLSAN LÅNGT SENARE I LIVET?

Magnus Domellöf, professor i pediatrik,
Institutionen för klinisk vetenskap.

10.00 ÄGGSTOCKSCANCER - TIDIG DIAGNOS OCH DÄRMED MINSKAD DÖDLIGHET, EN ANGELÄGEN UTMANING FÖR FORSKNINGEN

Eva Lundin, professor i patologi,
Institutionen för medicinsk biovetenskap.

10.40 KAN IMMUNSYSTEMET BEKÄMPA HJÄRNTUMÖRER?

Peter Siesjö, docent, Lunds universitet.
Swedbanks vetenskapliga pris till Amanda
och Per Algot Mångbergs minne 2015

11.10 HUR EGNA OCH ANDRAS FLYTTNINGAR PÅVERKAR FAMILJENÄTVERK OCH REGIONER

Emma Lundholm, docent, Institutionen
för geografi och ekonomisk historia.
Nordeas vetenskapliga pris 2015.

LÖRDAG 17 OKTOBER

SAMHÄLLSVETARHUSET, HÖRSAL D

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förrisningar kl. 10.20.

9.00 VAD HÄNDER NÄR JURIDIKEN KOMMER IN I IDROTTEIN?

Johan Lindholm, professor i rättsvetenskap,
Juridiska institutionen

9.30 THE CRIMINOLOGICAL QUEST TODAY. WHAT CAN BE DONE BETTER?

Rick Sarre, professor, University of South Australia,
Australien.
Juris hedersdoktor.

10.00 NEW DIRECTIONS IN THE STUDY OF HUMAN-COMPUTER INTERACTION

Bonnie Nardi, professor, University of California, USA.
Filosofie hedersdoktor 2014.

10.40 VARFÖR FORSKAR VI OM FORSKNING?

Rickard Danell, professor i biblioteks- och
informationsvetenskap, Sociologiska
institutionen.

11.10 SMALL VICTORIES FOR HUMANITY. REVISITING ETHICS OF CARE IN HIGHER EDUCATION

Philomena Essed, professor, Antioch University, USA.
Filosofie hedersdoktor.

VARFÖR FORSKAR
VI OM FORSKNING?

RICKARD DANELL, PROFESSOR I BIBLIOTEKS-
OCH INFORMATIONSVETENSKAP

LÖRDAG

17 OKTOBER

SAMHÄLLSVETARHUSET, HÖRSAL S205

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förrisningar kl. 10.20.

9.00 VAD ÄR KVALITET I HÖGRE UTBILDNING? 20 ÅR AV KVALITETSSÄKRING

Christina Segerholm, professor i pedagogik,
Pedagogiska institutionen.

9.30 HUR VET VI VEM SOM HAR (MEST) KUNSKAP?

Marie Wiberg, professor i statistik med inriktning mot
psykometri, Handelshögskolan vid Umeå universitet.

10.00 ORGANISATIONER I FÖRÄNDRING - MYNTETS TVÅ SIDOR

Kristina Westerberg, professor i psykologi,
Institutionen för psykologi.

10.40 INDUSTRY COMPENSATION UNDER RELOCATION RISK. A FIRM-LEVEL ANALYSIS OF THE EU EMISSIONS TRADING SCHEME

Ulrich J. Wagner, professor, University of Mannheim,
Tyskland. Ralf Martin, assistant professor, Imperial
College Business School, Storbritannien. Mirabelle
Muûls, assistant professor, Imperial College Business
School, Storbritannien.
Erik Kempes pris 2015.

LÖRDAG

17 OKTOBER

HUMANISTHUSET, HÖRSAL E

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förrisningar kl. 10.20.

9.00 DET NORDISKA SLAVERIET, SÄRSKILT UNDER FÖRHISTORISK TID

Stefan Brink, professor, University of Aberdeen,
Storbritannien.
Stiftelsen Språk och kulturs pris 2015.

9.30 THE AUSTRALIAN EXPERIMENT, CONVICTS AND IMMIGRANTS

Janet McCalman, professor, The University
of Melbourne, Australien.
Filosofie hedersdoktor.

10.00 LIES, DECEPTION AND MANIPULATION

Andreas Stokke, filosofie doktor, Institutionen
för idé- och samhällsstudier.
Kungl. Skytteanska samfundets pris 2015.

10.40 ETT EXEMPEL PÅ MUNTligt BERÄTTANDE OCH VIDHÄNGANDE MUSIK

Thomas Andersson, spelman och berättare, Umeå.
Filosofie hedersdoktor.

11.10 NEW ROADS TO INNOVATIVE COLLABORATION. OPENING OF THE HONORARY CONSULATE OF LATVIA TO VÄSTERBOTTEN

Peter Sköld, Honorary Consul of Latvia to
Västerbotten. Gints Jegermanis. Ambassador
of Latvia to Sweden.

LÖRDAG 17 OKTOBER

HUMANISTHUSET, HÖRSAL F

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förfriskningar kl. 10.20.

9.00 CHALLENGES OF AGRICULTURAL SCIENCES IN THE 21ST CENTURY

Francois Houllier, doctor, French National Institute for Agricultural Research, Frankrike.
Filosofie hedersdoktor.

9.30 MOLEKYLÄRA KARTOR FÖR DITT LIVS RESA

Henrik Antti, professor i bioinformatik med inriktning mot kemometrisk analys av genomikdata, Kemiska institutionen.

10.00 HOW PLANTS KNOW WHEN TO FLOWER

Markus Schmid, professor i fysiologisk botanik, Institutionen för fysiologisk botanik.

10.40 HYBRIDIZATION AS AN IMPORTANT FORCE IN ORGANISMAL EVOLUTION

Xiao-Ru Wang, professor i växtgenetik med inriktning mot molekylär ekologi, Institutionen för ekologi, miljö- och geovetenskap.

11.10 CREATIVE DISSENT: ALTERNATIVE SPATIAL PRACTICES

Ana Betancour, professor i arkitektur, Arkitektthögskolan vid Umeå universitet.

HYBRIDIZATION
AS AN IMPORTANT
FORCE IN ORGANISMAL
EVOLUTION

XIAO-RU WANG, PROFESSOR I VÄXTGENETIK
MED INRIKTNING MOT MOLEKYLÄR EKOLOGI

LÖRDAG

17 OKTOBER

HUMANISTHUSET, HÖRSAL G

Varje föreläsning pågår i 20 minuter med 10 minuters paus mellan varje. Förfriskningar kl. 10.20.

9.00 ATT SKAPA EN PERIFERI

Madeleine Eriksson, universitetslektor,
Institutionen för geografi och ekonomisk historia.
Uppsala universitets Umeåfond 2015.

9.30 DEMOKRATISERING OCH FREDS- BYGGANDE EFTER INBÖRDESKRIG

Anna Jarstad, professor i freds- och konfliktstudier,
Statsvetenskapliga institutionen.

10.00 IDROTT I FÖRÄNDRING - EN DRAGKAMP OM MÅL OCH MEDEL

Josef Fahlén, docent, Pedagogiska institutionen.
IKSU Idrottsvetenskapliga pris 2015.

10.40 SPEKTROSKOPI MED OPTISKA FREKVENSKAMMAR

Aleksandra Foltynowicz Matyba, filosofie doktor,
Institutionen för fysik.
Kungl. Skytteanska samfundets pris 2015.

11.10 TEACHERS´ PROFESSIONAL LEARNING

Shirley Simon, professor, University College London,
Storbritannien.
Filosofie hedersdoktor.

